

Białystok, 2011.08.02

PS-V.431.5.20.2011.AL

Pan Jan Stanisław Piętka
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Klukowie

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 4, 5 i 6 lipca 2011r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klukowie w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.07.2010r. do 30.06.2011r.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klukowie został podpisany przez kierownika Ośrodka w dniu 22.07.2011r.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W okresie podlegającym kontroli w Ośrodku zatrudniano 7 osób, w tym:

- kierownika,
- 2 starszych pracowników socjalnych,
- 1 pracownik socjalny,
- referent ds. świadczeń rodzinnych,
- główny księgowy,
- „kadrowa” (w ramach umowy cywilno – prawnej).

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe kierownika Ośrodka, 2 starszych pracowników socjalnych oraz pracownika socjalnego realizujących zadania ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Z przeanalizowanych akt wynika, że kierownik oraz zatrudnieni pracownicy socjalni posiadają kwalifikacje do zajmowanych stanowisk.

Kwalifikacje kierownika jednostki oraz pracowników Ośrodka zawarto w wykazie pracowników zatrudnionych w GOPS Klukowo.

Biorąc pod uwagę fakt, że Gminę Klukowo zamieszkuje 4771 mieszkańców (stan na 30 czerwca 2011r.) należy stwierdzić, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka spełnia normy określone w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Ośrodek od 1.06.2011r. zatrudnia głównego księgowego w wymiarze ½ etatu, zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klukowie w okresie podlegającym kontroli nie wprowadził jednolitego rzeczowego wykazu akt w uzgodnieniu z Dyrektorem Archiwum Państwowego w oparciu o § 3 ust.6 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 16 września 2002r. w sprawie postępowania

z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1375).

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20 ustawy, natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 3, 8, 9, 11, 12, 15 i 16a nie są realizowane.

Gmina realizuje zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 5 ustawy, nie realizuje zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 4.

Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 5, 7, 8, 9 ustawy nie są realizowane.

Gmina nie posiada dokumentu określającego sposób sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Kierownik Ośrodka złożył Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka (zadanie wynikające z art. 110 ust 9 ww. ustawy), nie przedstawił potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy nie było realizowane – kierownik nie wytaczał powództwa o zasądzenie alimentów na rzecz obywateli (osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami – pracownicy Ośrodka udzielali informacji, udostępniali niezbędne formularze oraz pomagali skompletować i wypełnić niezbędną dokumentację (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

Rada Gminy Klukowo Uchwałą Nr VIII/36/07 z dnia 26.10.2007r. określiła warunki przyznawania, odpłatności, trybu ich pobierania i zwolnień z opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Podjęta uchwała nie wyłącza specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jest niezgodna z treścią delegacji art. 50 ust.6 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Gminy nie podjęła uchwały na podstawie artykułu 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku.

W sprawach dotyczących przyznania zasiłku okresowego ustalenia kontroli wykazały następujące nieprawidłowości i uchybienia:

– w 1 przypadku nie dołączono zaświadczenia lub decyzji przyznającej świadczenia pieniężne tj. świadczenia rodzinne, o których mowa w § 7 ust.1 pkt.19 rozporządzenia z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz § 8 ust.1 pkt 19 ww. rozporządzenia z dnia 25 stycznia 2011r. – strona 5 protokołu kontroli.

W sprawach dotyczących przyznania zasiłku stałego ustalenia kontroli wykazały uchybienia:

- w 2 przypadkach w rozstrzygnięciach wydanych decyzji administracyjnych znajdują się zapisy dotyczące opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie nadaje ośrodkowi pomocy społecznej prawa do wydawania decyzji w tej sprawie. Zapis o podleganiu ubezpieczeniu zdrowotnemu nie jest częścią rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały i ma wyłącznie charakter informacyjny – strona 14 protokołu,
- w 2 przypadkach w sentencji decyzji błędnie zapisano okres przyznania świadczenia oraz dokonano nieprawidłowej wypłaty zasiłku stałego za pierwszy miesiąc, pomimo, że uprawnienie do świadczenia obejmowało pełen miesiąc kalendarzowy, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – strona 14 protokołu.

W sprawach dotyczących przyznania zasiłku celowego ustalenia kontroli wykazały uchybienia:

- w 1 przypadku w podstawie prawnej oraz w uzasadnieniu decyzji powołano się na art. 41 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej – kwestię przyznania zasiłku celowego reguluje art. 39 – strona 6 protokołu kontroli,
- w 1 przypadku ustalono dochód rodziny na podstawie dochodu osiągniętego w miesiącu złożenia wniosku wbrew zapisom art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – strona 6 protokołu kontroli,
- w 1 przypadku brak potwierdzenia doręczenia decyzji administracyjnej, co jest niezgodne z art. 39 kpa – strona 6 protokołu kontroli.

W sprawach przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia ustalenia kontroli wykazały:

- w podstawie prawnej decyzji powoływano się na nieaktualny tekst jednolity ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. powoływano się na Dz. U. Nr 210, poz. 2135 z późniejszymi zmianami), zamiast opublikowanego dnia 11 września 2008r. – Dz. U z 2008r. Nr 164, poz.1027 ze zm. - strona 7 protokołu kontroli,
- w podstawie prawnej decyzji powoływano się na nieaktualny tekst jednolity ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. powoływano się na Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami), zamiast opublikowanego dnia 21 października 2009r. – Dz. U z 2009r. Nr 175, poz.1362 ze zm. – strona 7 protokołu kontroli.

W postępowaniach w sprawie ustalenia uprawnień na dożywianie dzieci ustalono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- w 3 przypadkach zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników, zgodnie z § 7 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego – strona 10 protokołu kontroli,
- w 5 przypadkach nie dołączono zaświadczenia potwierdzającego kontynuowanie nauki w gimnazjum, o którym mowa w § 7 ust.1 pkt.12 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego – strona 10 protokołu kontroli,

- we wszystkich sprawdzonych przypadkach w podstawie prawnej decyzji przyznających posiłek w szkole w ramach Ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” powoływano się na art. 163 kpa, który dotyczy uchylenia lub zmiany decyzji administracyjnej – strona 10 protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli wykazały w sprawach dotyczących odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- w 2 przypadkach decyzje zmieniające odpłatność wydano bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, co jest niezgodne z art. 106 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej – strona 11 protokołu kontroli,
- w rozstrzygnięciach decyzji zmieniających odpłatność osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Klukowo) za pobyt stron w ww. placówce. Rozpatrywane sprawy dotyczyły odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej – strona 11 protokołu kontroli,
- w 1 przypadku organ dokonał zmiany decyzji administracyjnej zmieniającej odpłatność za pobyt w DPS pomimo, że kwota zmiany dochodu osoby w okresie ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - co jest niezgodne z art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej – strona 11 protokołu kontroli.

W sprawach dotyczących przyznania zasiłku specjalnego celowego ustalenia kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia:

- w jednym przypadku postępowanie zostało przeprowadzone z uchybieniem zasady określonej w art. 35 § 1 kpa zobowiązującej organ do załatwiania spraw bez zbędnej zwłoki. Ośrodek wezwał stronę do uzupełnienia wniosku o brakujące dokumenty po upływie 29 dni od złożenia wniosku przez stronę, w piśmie poinformował o zwłoce w załatwieniu sprawy bez wskazania terminu jej załatwienia zgodnie z art. 36 kpa – strona 14 protokołu kontroli.

W zakresie realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia ustalenia kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia:

- we wszystkich sprawdzonych przypadkach w podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach Ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” powoływano się na art. 163 kpa, który dotyczy uchylenia lub zmiany decyzji administracyjnej – strona 17 protokołu kontroli,
- w 2 przypadkach zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników, zgodnie z § 7 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego z dnia 19 kwietnia 2005r. (Dz. U. Nr 77 poz. 672) – strona 17 protokołu kontroli,

- w 1 przypadku ustalono dochód rodziny na podstawie dochodu osiągniętego w miesiącu złożenia wniosku wbrew zapisom art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – strona 17 protokołu kontroli.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości jest niedostateczna znajomość aktów prawnych, na podstawie których funkcjonuje Ośrodek, w szczególności ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, aktów wykonawczych, a także brak dostatecznego nadzoru kierownika jednostki nad realizacją zadań.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klukowie oraz Wójt Gminy Klukowo.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klukowie do:

1. Podjęcia kroków do wydania przez Radę Gminy Klukowo Uchwały w oparciu o art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.) w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku.
2. Podjęcia działań w celu dokonania przez Radę Gminy Klukowo zmian Uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania w oparciu o art. 50 ust 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).
3. Podjęcia działań w celu określenia sposobu sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (art.17 ust 1, pkt 15 oraz art. 44 ustawy o pomocy społecznej).
4. Przedstawiania Radzie Gminy potrzeb z zakresu pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
5. Zamieszczania w podstawie prawnej decyzji aktualnie obowiązujących aktów prawnych wraz z podaniem aktualnych publikatorów.
6. Prawidłowego ustalenia okresu i wysokości przyznanego zasiłku stałego w sprawie określonej w protokole kontroli str.14 poz.1-3,
7. Prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności:
 - prawidłowego i pełnego kompletowania materiałów dowodowych na podstawie których podejmowane są decyzje administracyjne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki

Spółecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138 ze zm.) / rozporządzenie poprzednio obowiązujące do 23 lutego 2011r. z dnia 19 kwietnia 2005r. (Dz. U. Nr 77, poz.672 ze zm.)/.

- stosowania prawidłowej podstawy prawnej w wydawanych decyzjach,
- ustalania dochodu rodziny zgodnie z art. 8 ust. 3 pkt. 1, 2 ustawy o pomocy społecznej,
- wydawania decyzji administracyjnych o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego zgodnie z art.106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej,
- formułowania rozstrzygnięcia decyzji dotyczących ustalenia opłaty za pobyt osoby umieszczonej w DPS tylko w zakresie jej praw i obowiązków,
- wydawania decyzji zgodnie z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej,
- przestrzegania zasady określonej w art. 35 § 1 kpa zobowiązującej organ do załatwiania spraw bez zbędnej zwłoki,
- pisemnego informowania strony o zwłoce w załatwieniu sprawy ze wskazaniem terminu jej załatwienia zgodnie z art. 36 kpa,
- nie zamieszczania w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej zapisu dot. opłacania przez Ośrodek składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- prawidłowego ustalania okresu przyznawania świadczeń w oparciu o art.106 ust.3 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego, zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Otrzymuje:

Wójt Gminy Klukowo

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej